

ХУЛОСАИ НИҲОИИ

Шурои диссертатсионии 6D.КOA-044 назди Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илм

Парвандаи аттестатсионии №_____

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 11 майи соли 2023, №12 барои сазовор донистани Соибов Зайниддин Маҳмадшарифович, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмии доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ

Диссертатсияи Соибов Зайниддин Маҳмадшарифович дар мавзӯи «Идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳқиқоти ҳуқуқии маъмурӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.14 – Ҳуқуқи маъмурӣ; ҳуқуқи муҳофизати маъмурӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) санаи 6 феввали соли 2023, суратмаҷлисӣ №9 аз ҷониби Шурои диссертатсионии 6D.КOA-044 назди Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (734003, ш. Душанбе, кӯчаи Саид Носир, 33, Шурои диссертатсионӣ, ки бо фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 08 апрели соли 2022, №128/шд тасдиқ гардидааст) ба ҳимоя қабул карда шудааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Соибов Зайниддин Маҳмадшарифович 29 ноябри соли 1992 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таваллуд шудааст. Номбурда соли 2014 факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро бо дипломи аъло хатм намуда, аз 24 августи соли 2021 дар вазифаи сармутахассиси раёсати ҳуқуқи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият карда истодааст.

Бо мақсади риояи талаботи Тартиби додани розигӣ ба шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва хизмати давлатӣ барои таълиф ва ҳимояи диссертатсия, ки бо амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 августи соли 2021, №АП-98 тасдиқ гардидааст, довталаб 14 мартӣ соли 2022, №26/10-127 аз Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҳимояи диссертатсияи докторӣ розигӣ гирифтааст.

Соибов Зайниддин Маҳмадшарифович 27 феввали соли 2018 рисолаи номзадӣ худро дар мавзӯи “Асосҳои маъмурӣ-ҳуқуқии ташкил ва фаъолияти мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон” дар Шурои диссертатсионии 6D.КOA-002 дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ҳимоя намудааст.

Таҳқиқоти диссертатсионии довталаб дар мавзӯи “Идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳқиқоти ҳуқуқии маъмурӣ” аз рӯи ихтисоси 12.00.14 – Ҳуқуқи маъмурӣ; ҳуқуқи

муурофияи маъмурӣ мебошад, ки дар чаласаи Шурои олимони факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2019 №4 (19-20) тасдиқ гардидааст.

Диссертатсияи докталаб дар кафедраи ҳуқуқи конститутсионии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷро гардида, якчанд даври муҳокимаро гузаштааст ва ба экспертизаи даври дуҷуми муассиса тавсия гардидааст (аз 29 августи соли 2022, №1). Диссертатсия дар чаласаи муштараки кафедраҳои факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (08 октябри соли 2022) муҳокима гардида, ба ҳимоя пешниҳод карда шудааст.

Мушовири илмӣ:

Маъруфӣ Расул Нурмуҳаммад – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент.

Муқарризони расмӣ:

Раззоқов Баҳодур Ҳаётович – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори кафедраи ҳуқуқи тиҷоратӣ ва зиддикоррупсионии Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон;

Асадов Шавқат Ғайбуллоевич – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори кафедраи асосҳои ҳуқуқи сохтори давлатӣ ва идоракунии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Узбекистон;

Нематов Акмал Рауфҷонович – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, сарҳодими илмии Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Муассисаи пешбар:

Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон (ш. Душанбе). Хулосаи мусбати додашудаи муассисаи пешбарро профессори кафедраи ташкили идоракунии фаъолияти ҳифзи ҳуқуқи факултети №1, д.и.х., полковники милитсия Назарзода Н.Ҷ. имзо гузошта, аз ҷониби сардори Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, генерал-майори милитсия Шарифзода Ф.Р. тасдиқ карда шудааст. Дар тақризи муассисаи пешбар қайд гардидааст, ки таҳқиқоти диссертатсионии анҷомдодашуда қадами муҳим ва бузург дар рушди илми ҳуқуқи маъмурии кишвар ва такмили идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ мебошад. Таҳқиқоти мазкур бори аввал дар илми ҳуқуқи маъмурӣ буда, бо забони давлатӣ таҳия гардидааст. Таҳлил ва омӯзиши таҳқиқоти диссертатсионӣ нишон медиҳад, ки он мақсаду ҳадафҳое, ки дар иртибот бо таҳияи таҳқиқоти диссертатсионии мазкур гузошта шудааст, ба таври пурра амалӣ гардидаанд. Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ мазмуни баланди илмӣ ва амалӣ дошта, метавонанд ба рушди падидаҳо ва масъалаҳои илми ҳуқуқи маъмурии ватанӣ, қонунгузории соҳавии Ҷумҳурии Тоҷикистон, фаъолияти мақомоти идоракунии идоракунии давлатӣ, таҳияи ҳуҷҷатҳои

барномавии соҳавӣ ва дар маҷмуъ идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ равона гарданд. Навгонии илмӣ бо нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда тасдиқ мегардад, ки натиҷаи таҳлили пурра, ҳамаҷониба ва босамари муаллифро нишон медиҳад. Нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшавандаи муаллиф дар доираи масъалаҳои баррасишавандаи таҳқиқоти диссертатсионӣ таҳия гардидаанд, ки мутобиқ ба мақсад ва вазифаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ аст. Таҳқиқоти диссертатсионӣ дорои мазмуни баланди илмӣ буда, натиҷаҳои илмии таҳқиқот, тақлифҳо ва тавсияҳои муаллиф собитгари саҳми шахсии ӯ мебошанд. Таҳқиқоти мазкур ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, пурра ҷавобгӯ буда, масъалаҳои баррасишаванда ба таври низомнок таҳқиқ гардиданд.

Муҳимтарин интишороти довталаб аз рӯйи мавзӯи диссертатсия:

I. Монографияҳо

[1-М]. Соибов, З.М. Административно-правовые основы организации и деятельности таможенных органов Республики Таджикистан [Текст] монография / З.С. Соибов. – Душанбе, 2019. – 192 с.

[2-М]. Соибов, З.М. Таможенное законодательство и правовое обеспечение деятельности таможенных органов в Республике Таджикистан: история, теория и практика [Текст] монография / Х.Х. Саидов, З.С. Соибов; под ред. д.ю.н. Маджидзода Дж. З. и д.ю.н. Диноршоев А.М. – Душанбе, 2020. – 136 с.

[3-М]. Соибов, З.М. Асосҳои ҳуқуқӣ ва ташкилии идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] монография / З.С. Соибов. – Душанбе, 2023. – 338 с.

II. Мақолаҳои, ки дар маҷаллаҳои тақризшаванда ва тавсиякардаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расидаанд:

[4-М]. Соибов, З.М. Правовые основы правоохранительной деятельности таможенных органов в Республики Таджикистан [Текст] / З.С. Соибов // Вестник Таджикского национального университета (научный журнал). – 2016. – №2/2 (197). – С. 250-253. ISSN: 2413-5151.

[5-М]. Соибов, З.М. Оид ба низоми мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / З.С. Соибов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (маҷаллаи илмӣ). – 2016. – №2/5 (207). – С. 246-249. ISSN: 2413-5151.

[6-М]. Соибов, З.М. К вопросу о специфике таможенных органов Республики Таджикистан [Текст] / З.С. Соибов // Вестник Таджикского национального университета (научный журнал). – 2016. – №2/6 (210). – С. 261-264. ISSN: 2413-5151.

[7-М]. Соибов, З.М. Организационно-правовая форма уполномоченного органа по вопросам таможенного дела в Республике Таджикистан [Текст] / З.С. Соибов // Известия Института философии,

политологии и права им. А. Баховаддинова Академии наук Республики Таджикистан. – 2016. – №4. – С. 180-183. ISSN 0235 - 005X.

[8-М]. Соибов, З.М. Рушди идоракунии давлатӣ дар заминаи Стратегияи миллии рушд барои давраи то соли 2030 [Матн] / З.С. Соибов, Х.Р. Қодирқулов // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2018. – №4 (24). – С. 65-71. ISSN 2307 – 5198.

[9-М]. Соибов, З.М. Рушди асосҳои ҳуқуқи идоракунии давлатӣ дар Ҷумҳурии соҳибистиклоли Тоҷикистон [Матн] / А.М. Диноршоев, З.С. Соибов // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2019. – №3 (27). – С. 168-173. ISSN 2307 – 5198.

[10-М]. Соибов, З.М. Фаҳмиши идоракунии давлатӣ дар илми ҳуқуқи маъмурӣ [Матн] / З.С. Соибов // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2019. – №3 (27). – С. 173-181. ISSN 2307 – 5198.

[11-М]. Соибов, З.М. Назорати гумрукӣ ҳамчун шакли фаъолияти назоратии мақомоти гумрук дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / З.С. Соибов, А.М. Диноршоев // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2019. – №4 (28). – С. 184-188. ISSN 2307 – 5198.

[12-М]. Соибов, З.М. Истифодаи воситаҳои иттилоотӣ-техникӣ ҳамчун омили баланд бардоштани самаранокии идоракунии давлатии соҳаи гумрук дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / З.С. Соибов // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2019. – №4 (28). – С. 188-199. ISSN 2307 – 5198.

[13-М]. Соибов, З.М. Татбиқи низоми ҳукумати электронӣ дар раванди идоракунии давлатӣ: дар мисоли идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.С. Соибов // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2020. – №1 (29). – С. 282-292. ISSN 2307 – 5198.

[14-М]. Соибов, З.М. Заминаҳои ҳуқуқӣ ва ташкилии ташаккули мақомоти гумрук дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / З.С. Соибов // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2020. – №2 (30). – С. 268-273. ISSN 2307 – 5198.

[15-М]. Соибов, З.М., Ҷанбаҳои маъмурӣ-ҳуқуқи фаъолияти иқтисоди хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / З.С. Соибов, Ш.С. Саъдуллозода // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2020. – №2 (30). – С. 273-279. ISSN 2307 – 5198.

[16-М]. Соибов, З.М. Ташаккули шаклҳои ташкилӣ-ҳуқуқи мақоми ваколатдор оид ба масъалаҳои фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / З.С. Соибов // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2020. – №4 (32). – С. 229-237. ISSN 2307 – 5198.

[17-М]. Соибов, З.М. Некоторые вопросы фискальной функции таможенного органа Республики Таджикистан [Текст] / А.Д. Гафурзода, З.С. Соибов // Правовая жизнь. – 2020. – №3 (31). – С. 242-250. ISSN 2307 – 5198.

[18-М]. Соибов, З.М. Таносуби байни мафҳумҳои «фаъолияти гумрукӣ», «сиёсати гумрукӣ» ва «танзими гумрукӣ» [Матн] / З.С. Соибов // Идоракунии давлатӣ. – 2020. – №3 (47). – С. 162-168. ISSN 2664-0651.

[19-М]. Соилов, З.М. Содержание правоохранительной деятельности таможенных органов Республики Таджикистан [Текст] / А.Д. Гафурзода, З.С. Соилов // Государственное управление. – 2020. – №4/1 (48). – С. 94-101. ISSN 2664-0651.

[20-М]. Соилов, З.М. Оид ба ҳадафҳо (мақсадҳои)-и идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Текст] / З.С. Соилов // Идоракунии давлатӣ. – 2020. – №4/2 (49). – С. 152-155. ISSN 2664-0651.

[21-М]. Соилов, З.М. Баъзе андешаҳо оид ба шаклҳои ҳуқуқи идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.С. Соилов // Идоракунии давлатӣ. – 2021. – №1 (50). – С. 143-147. ISSN 2664-0651.

[22-М]. Соилов, З.М. Оид ба табиати шаклҳои идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.С. Соилов // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2021. – №1 (33). – С. 179-186. ISSN 2307 – 5198.

[23-М]. Соилов, З.М. Моҳияти функцияи иттилоотӣ ва машваратӣ дар идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.С. Соилов // Ҳаёти ҳуқуқӣ. – 2021. – №4 (36). – С. 143-151. ISSN 2307 – 5198.

[24-М]. Соилов, З.М. Оид ба принсипи қонуният дар идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.С. Соилов // Идоракунии давлатӣ. – 2022. – №1 (55). – С. 159-165. ISSN 2664-0651.

[25-М]. Соилов, З.М. Кафолатҳои таъмини қонуният дар идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.С. Соилов // Идоракунии давлатӣ. – 2022. – №4/2 (54). – С. 195-201. ISSN 2664-0651.

[26-М]. Соилов, З.М. Функцияи пешгӯӣ ва банкшагирӣ дар идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.С. Соилов, Р.Н. Маъруфӣ // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. – 2022. – №1. – С. 267-276. ISSN 2414 9217.

III. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷмӯаҳо ва дигар нашрияҳои илмӣ-амалӣ ҷоп шудаанд:

[27-М]. Соилов, З.М. Мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон: мафҳум ва хусусиятҳои фаъолияти он [Матн] / З.С. Соилов // Маҷаллаи академии ҳуқуқ. – 2014. – №3 (11). – С. 79-88.

[28-М]. Соилов, З.М. Ҳуқуқу озодиҳои шахсони воқеӣ ҳангоми интиқоли мол ва воситаҳои нақлиёт аз сарҳади гумрукӣ [Матн] / З.С. Соилов // Такмили қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳуқуқи инсон. Маводҳои конфронси илмӣ-назариявӣ бахшида ба муносибати 30-юмин солгарди қабули Конвенсияи СММ оид ба зидди шиканҷа ва дигар муносибатҳои ғайриинсонӣ. Зери таҳрири н.и.х Сафаров Б.А. ва н.и.х. Диноршоев А.М. – Душанбе, «Ирфон», 2015. – С. 88-95.

[29-М]. Соилов, З.М. Нигоҳе ба таърихи мақомоти гумрук дар Тоҷикистон [Матн] / З.С. Соилов // Маводҳои конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи: «Инкишофи падидаи конституционализм дар даврони истиқлолияти Тоҷикистон». Зери таҳрири н.и.х. дотсент Диноршоев А.М. – Душанбе: «Голд-принт», 2014. – С. 207-210.

[30-М]. Соибов, З.М. Мазмун ва моҳияти функсияҳои мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / З.С. Соибов // Илм ва фановарӣ. – 2015. – С. 132-136. ISSN 2312-3648.

[31-М]. Соибов, З.М. К вопросу о субъекты правового обеспечения деятельности таможенных органов Республики Таджикистан [Текст] / З.С. Соибов // Правовая жизнь. – 2015. – №3. – С. 79-84. ISSN 2307 – 5198.

[32-М]. Соибов, З.М. Правовое положение уполномоченного органа по вопросам таможенного дела [Текст] / Дж.Н. Джамshedов, З.С. Соибов // Правовая жизнь. – 2016. – №1. (13). – С. 74-80. ISSN 2307 – 5198.

[33-М]. Соибов, З.М. Қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон – чун воситаи асосии таъмини ҳуқуқи фаъолияти мақомоти гумрук [Матн] / З.С. Соибов // Актуальные проблемы правотворчества, правоприменения и правосознания на современном этапе развития государственности и правовой системы Республики Таджикистан: материалы третьей Международной научной студенческой конференции, посвященной 25 – летию Независимости Республики Таджикистан и 20 – летию Российско-Таджикского (славянского) университета. – Душанбе: РТСУ, 2016. – С. 56-61.

[34-М]. Соибов, З.М. Оид ба мафҳуми «гумрук» [Матн] / З.С. Соибов // Нашрияти солони ҳуқуқи байналмилалӣ оммавӣ ва хусусӣ. – Душанбе, «Эр-граф», 2016. – С. 454-456.

[35-М]. Соибов, З.М. Место таможенных органов в системе органов исполнительной власти страны [Текст] / З.С. Соибов // Государствоведение и права человека. – 2016. – 1 (01). – С.142-147. ISSN 2414 9217.

[36-М]. Соибов, З.М. Истиклолияти давлатӣ ва рушди соҳаи гумрук. [Матн] / З.С. Соибов. / Истиклолияти давлатӣ ва рушди ҳуқуқ. – Душанбе, 2016. – С.277-281.

[37-М]. Соибов, З.М. Қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон – чун воситаи асосии таъмини ҳуқуқи фаъолияти мақомоти гумрук [Матн] / З.С. Соибов // Нақши Конститутсия дар рушди соҳаҳои ҳуқуқ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон. Маводҳои конференсияи илмӣ-амалӣ бахшида ба 22-солагии қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон. Зери таҳрири д.и.қ., профессор Диноршоев А.М. – Душанбе: «Эксклюзив», 2016. – С. 56-62.

[38-М]. Соибов, З.М. Мазмуни салоҳияти мақомоти гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / З.С. Соибов // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. – 2016. – №4 (04). – С.73-78. ISSN 2414 9217.

[39-М]. Соибов, З.М. Инкишофи сиёсати ҳуқуқи маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / А.М. Диноршоев, З. С. Соибов // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. – 2017. – №1 (05). – С.40-43. ISSN 2414 9217.

[40-М]. Соибов, З.М. К вопросу о полномочиях и задачах таможенных органов Республики Таджикистан [Текст] / З.С. Соибов // Правовая жизнь. – 2017. – №2 (18). – С.66-74. ISSN 2307 – 5198.

[41-М]. Соибов, З.М. Понятие и содержание функций таможенных органов Республики Таджикистан [Текст] / З.С. Соибов // Материалы республиканской научно-практической конференции на тему: «Роль судьбоносной XVI сессии Верховного Совета Республики Таджикистан в укреплении национальной государственности и развития законодательства». Под ред. к.ю.н., доцента Рахмона Д.С. – Душанбе, 2017. – С. 147-152.

[42-М]. Соибов, З.М. Сиёсати ҳуқуқӣ-маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / З.С. Соибов // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. – 2017. – №2 (6). – С.101-102. ISSN 2414 9217.

[43-М]. Соибов, З.М. Значение принципа законности в организации и деятельности таможенных органов Республики Таджикистан [Текст] / З.С. Соибов // Развитие юридической науки в современных условиях: теория в практика: материалы VI Международной научно-практической конференции. – Душанбе, 2018. – С. 360-361.

[44-М]. Соибов, З.М. Оид ба табиати речаҳои ҳуқуқи маъмури [Матн] / З.С. Соибов // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. – 2019. – №1 (13). – С. 94-98. ISSN 2414 9217.

[45-М]. Соибов, З.М. Оид ба табиати идоракунии давлатӣ [Матн] / З.С. Соибов // Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи «Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва низоми ҳуқуқи миллӣ: заминаҳои рушд ва дурнамои илми ҳуқуқшиносӣ» бахшида ба «25- солагии қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «70 - солагии факултети ҳуқуқшиносии ДМТ». Зери таҳрири н.и.х., дотсент Раҳмон Д.С. – Душанбе, 2019. – С. 105-111.

[46-М]. Соибов, З.М. Баъзе масъалаҳои идоракунии давлатии соҳаи гумрук [Матн] / З.М. Соибов // Национальная правовая система Республики Таджикистан и стран СНГ: анализ тенденций и перспектив развития: материалы VII международной научно-практической конференции, посвященной 25 – летию Конституции Республики Таджикистан. – Душанбе, 2019. – С. 73-79.

[47-М]. Соибов, З.М. Нақши мақомоти гумрук дар таъмини амнияти иқтисодии кишвар [Матн] / З.М. Соибов, С.М. Салоҳиддинова // Ахбори Суди конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон. – 2019. – №3-4. – С. 92-96.

[48-М]. Соибов, З.М. Конституционно-правовые основы организации органов государственного управления: на примере Республики Таджикистан и Республики Казахстан [Текст] / З.М. Соибов, У.У. Муродзода // Государствоведение и права человека. – 2019. – №4 (16). – С.142-148. ISSN 2414 9217.

[49-М]. Соибов, З.М. Омилҳои ташаккул ва рушди фаъолияти гумрукӣ ҳамчун воситаи асосии танзими фаъолияти иқтисоди хориҷӣ

[Матн] / З.М. Соибов // Ахбори Суди конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон. – 2020. – №1. – С. 50-55.

[50-М]. Соибов, З.М. Табиати ҳуқуқи фаъолияти гумрукӣ тибқи конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / З.М. Соибов // Маводҳои конференсияи ҷумҳуриявӣ илмию амалӣ дар мавзӯи «Масъалаҳои назариявӣ амалисозии ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон». – Душанбе, 2020. – С. 199-205.

[51-М]. Соибов, З.М. Сущность и значение принципов в организации и деятельности таможенных органов Республики Таджикистан [Текст] / З.М. Соибов // Рушди ҳуқуқи маъмурӣ дар давраи соҳибистиклолии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Маводҳои конференсияи илмӣ-амалӣ. Зери таҳрири н.и.х., дотсент Соибов З.М. – Душанбе, 2021. – С. 7-19.

[52-М]. Соибов, З.М. Махсусиятҳои шаклҳои идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.М. Соибов, А.Д. Гафурзода // Ислоҳоти низоми идоракунии давлатӣ ва хизмати давлатӣ: моделҳои муосири самаранокӣ он. Маводҳои конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ. Матбааи АИДНПҶТ. – Душанбе, 2021. – С. 10-17.

[53-М]. Соибов, З.М. Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар низоми мақомоти идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.М. Соибов // Материалы Международной научно-практической конференции «XII Ломоносовские чтения», посвященной Дню таджикской науки и 30-летию установления дипломатических отношений между Республикой Таджикистан и Российской Федерацией. Часть II. Общественные и гуманитарные науки. – Душанбе, 2022. – С. 629-633.

[54-М]. Соибов, З.М. Мақом ва нақши Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар низоми мақомоти идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.М. Соибов, Р.Н. Маъруфӣ // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Масоили мубрами мурофиаи маъмурӣ: мушкилот, дурнамо ва роҳҳои ҳал». – Душанбе, 2022. – С. 629-633.

[55-М]. Соибов, З.М. Тадбирҳои хавасмандгардонӣ ҳамчун усули боварикунонӣ дар идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.М. Соибов // Материалы республиканской научно-практической конференции «Конституция – как фактор стабильности государства». – Душанбе, 2022. – С. 331-338.

[56-М]. Соибов, З.М. Шартномаҳои маъмурӣ ҳамчун шакли ҳуқуқи идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ [Матн] / З.М. Соибов // Ҳуқуқи инсон: дирӯз ва имрӯз: маводи конференсияи байналмилалӣ илмию амалӣ. – Душанбе: Матбааи ДМТ, 2022. – С. 124-130.

IV. Интишороти дигар:

[57-М]. Соибов, З.М. Административно-процедурное производство в Республике Таджикистан: учебно-методическое пособие / З.М. Соибов, А.М. Диноршоев, Х. Ойев, Дж.Н. Джамshedов, Х.М. Гафуров, Р.Н. Марифхонов, Дж.Ш. Қодиров // под общ. ред. к.ю.н. А.М. Диноршоева. – Душанбе: Эр-граф, 2017. – 252 с.

[58-М]. Соибов, З.М. Мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (васоити таълимӣ) / З.М. Соибов, П.Н. Изатуллозода. – Душанбе, 2021. – 244 с.

Ба автореферати диссертатсия аз ҷониби шахсони зерин тақризҳо навишта шуда, ба Шурои диссертатсионӣ ворид шудаанд:

Новиков Андрей Борисов - профессор, мудири кафедраи ҳуқуқи конститутсионӣ ва маъмурии Донишгоҳи давлатии иқтисодии Санкт-Петербург, подполковники хадамоти гумруки Россия (Федератсияи Россия); **Степенко Валерий Ерфемович** – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, директори институти ҳуқуқи Донишгоҳи давлатии Уқёнуси ором (Федератсияи Россия); **Хусанов Озод Тиллобоевич** – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Узбекистон; **Раҷабзода Равшан** – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, раиси Кумитаи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба қонунгузорӣ ва ҳуқуқи инсон; **Элназаров Давлатшо Хоҷаевич** – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, мудири кафедраи фанҳои давлатӣ-ҳуқуқи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи (Славянии) Россия ва Тоҷикистон.

Тақризҳои воридгардида мусбӣ буда, дар онҳо баъзе эродҳои хусусияти муайянкунанда ва баҳснок зикр гардидаанд. Эродҳо асосан вобаста ба шакли ташкилии идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ, истифодаи таҷрибаи хориҷии идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ ва амсоли инҳо баён гардидаанд.

Муқарризон ва муассисаи пешбар бо назардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, таъйин гардидаанд.

Таъйини муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар бо он асоснок карда мешавад, ки онҳо аз рӯи ихтисоси 12.00.14. – Ҳуқуқи маъмурӣ; ҳуқуқи муҳофизати маъмурӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) дар сатҳи дахлдор таҳқиқоти илмӣ анҷом додаанд ва корҳои илмӣ-таҳқиқотии онҳо ба масъалаҳои гуногуни кори илмӣ анҷомдодашуда алоқамандии зич доранд.

Шурои диссертатсионӣ қайд менамояд, ки доктараби дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

- фаҳмиши идоракунии давлатиро дар илми ҳуқуқи маъмурӣ муайян намудааст;

- вижагиҳои хоси фаъолияти гумрукиро ҳамчун объекти идоракунии давлатӣ равшан кардааст;

- мазмун ва намудҳои функсияҳои идоракунии давлатии фаъолияти гумрукиро ошкор намудааст;

- шаклҳои идоракунии давлатии фаъолияти гумрукиро таҳлил намуда, андешаҳои илман асоснокро вобаста ба табиат ва намудҳои он пешниҳод кардааст;

- истифодаи воситаҳои иттилоотӣ-техникиро дар шароити муосир ҳамчун шакли муҳимтарини ташкилии идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ арзёбӣ намудааст;

- усулҳои идоракунии давлатии фаъолияти гумрукиро таҳқиқ намуда, мазмун ва моҳияти онро равшан кардааст;

- мақомоти идоракунии давлатии фаъолияти гумрукиро баррасӣ ва таҳлил намуда, хусусиятҳо ва намудҳои онро муайян намудааст;

- мақомоти гумрук дар низоми мақомоти идоракунии давлатии фаъолияти гумрукиро таҳлил карда, ташаккули шакли ташкилӣ-ҳуқуқӣ, махсусият ва низоми онро ошкор намудааст;

- мазмун ва аҳаммияти қонуният дар идоракунии давлатии фаъолияти гумрукиро мавриди таҳқиқи ҳамачонибаи илмӣ қарор додааст;

- интизомро ҳамчун омили таъмини самаранокии идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ арзёбӣ кардааст;

- кафолатҳои таъмини қонуният дар идоракунии давлатии фаъолияти гумрукиро ошкор кардааст;

- воситаҳои таъмини қонуният дар идоракунии давлатии фаъолияти гумрукиро равшан намудааст.

Аҳаммияти назариявии таҳқиқоти диссертатсионӣ бо он асоснок карда мешавад, ки:

– натиҷаи таҳқиқоти диссертатсияро (хулоса, тақлифҳо ва нуктаҳои ба ҳимоя тавсияшаванда) метавон дар раванди таҳлил ва таҳқиқоти илмии масъалаҳои гуногуни илмҳои ҳуқуқи маъмурӣ, ҳуқуқи гумрукӣ ва ҳуқуқи муҳофизатии маъмурӣ истифода намуд;

– донишҳои илмии дар натиҷаи таҳқиқот бадастомадаро метавон дар самти таҳлил, омӯзиш ва пажӯҳиши масъалаҳои идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ ва ҷанбаҳои ҳуқуқии маъмурии он ба таври васеъ истифода кард.

Вобаста ба масъалагузори дар диссертатсия ҷойдошта ба сифати заминаи методологии таҳқиқот як қатор усулҳои умумиилмӣ – усулҳои умумимантиқӣ (таҳлил, синтез, шабоҳат ва ғ.), назариявӣ (тасниф, гипотеза ва ғ.), эмпирикӣ (мушоҳида, баҳодихӣ, индуксия, дедуксия ва ғ.), диалектика, низомнок ва ғ.) ва усулҳои махсуси илмӣ – усулҳои таърихӣ-ҳуқуқӣ, муқоисавӣ-ҳуқуқӣ, шаклӣ-ҳуқуқӣ, мантиқӣ-ҳуқуқӣ ва мушаххаси сотсиологӣ истифода гардидаанд.

Ҷанбаҳои алоҳидаи назариявии осори олимони ватанӣ, ба монанди Раззоқов Б.Ҳ., Ойев Х., Ҳасанов К.Ҳ. Шарофзода Р.Ш., Оймаҳмадов М. ва дигарон дар раванди таҳияи диссертатсия мавриди омӯзиш қарор гирифтанд.

Инчунин, осори олимони хориҷӣ – Милшина И.В., Моравек Я.И., Новокшенов И.Б., Самойлов А.В., Суслов Н.А., Хрусталева А.Д., Жигалина О.С., Головин В.В., Гамидуллаева Х.С., Бакаева О.Ю., Булатов А.К., Ноздрачев А.Ф., Бахрах Д.Н., Матузов Н.И., Алехин А.П.,

Габричидзе Б.Н., Халипов С.В. ва дигарон вобаста ба пажухиши масъалаи таҳқиқоти диссертатсионӣ таҳлил гардида, мавриди тавачҷух қарор гирифтанд.

Аҳаммияти натиҷаҳои бадастомадаи довталаби дараҷаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешаванд, ки:

– тақлифҳо ва андешаҳои илмии довталаб метонанд ба рушди қонунгузории кишвар равона гарданд;

– пешниҳодҳои илмии дар натиҷаи таҳқиқот коркардгардида ба таҳияи ҳуҷҷатҳои барномавии кишвар мусоидат менамоянд;

– масъалаҳои алоҳидаи таҳқиқотро мумкин аст, ки дар доираи таълим ва тадриси фанҳои «Ҳуқуқи маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Ҳуқуқи муҳофизатии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Ҳуқуқи гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Асосҳои фаъолияти гумрукӣ» ва курсҳои махсус истифода кард;

– натиҷаҳои илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ ба таъмини самаранокии фаъолият ва рушди мақомоти идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон равона мегарданд.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот нишон додаанд, ки довталаб дар таърихи усулҳои маъмули илмии таҳқиқот консепсияи хоси илмиро вобаста ба пажухиши ҳуқуқи маъмурии масоили идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия намудааст, ки асоси онро таҳлил ва таҳқиқи пурра, воқеъбинона ва ҳамаҷониба ташкил медиҳад. Дар ин замина, довталаб бо истифодаи доираи васеи сарчашмаҳои илмии ватанӣ ва хориҷӣ андешаҳои олимони муҳаққиқонро баён намуда, дар муқоиса бо онҳо нуқтаҳои назари илмии худро изҳор кардааст. Ҳамчунин, довталаб андешаҳои илман асоснок, тавсияҳо ва пешниҳодҳои амалии худро ҷиҳати тақвину ва рушди идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қонунгузории кишвар пешниҳод намуда, бо истифода аз усули муқоисавӣ-ҳуқуқӣ ба таҷрибаи идоракунии давлатии фаъолияти гумрукии кишварҳои хориҷӣ тавачҷух зоҳир кардааст, ки ин ҳама сатҳи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсиониро ташкил медиҳанд.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ ҳангоми таҳияи таҳқиқоти диссертатсионӣ дар навбониҳои илмӣ вобаста ба мавзӯи таҳқиқот тасдиқ мегардад. Ҳамзамон, муаллифи диссертатсия таҳқиқот мафҳумҳо, хусусиятҳо, омилҳо ва дигар масъалаҳои марбут ба мавзӯи таҳқиқотро муайян намуда, тавсия ва пешниҳодҳоро вобаста ба масъалаҳои гуногуни таҳқиқот, инчунин мақолаҳо ва монографияҳоро таҳия кардааст, ки дар маҷмӯъ саҳми шахсии ӯро дар таҳқиқоти диссертатсионии анҷомдодашуда инъикос менамояд.

Дар маҷлиси Шурои диссертатсионӣ аз 11 майи соли 2023 қарор қабул карда шуд, ки ба Соибов Зайниддин Маҳмадшарифович дараҷаи илмӣ доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ дода шавад.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ аз 9 нафар аъзои Шурои диссертатсионӣ, ки бо фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2022, №316/ҳя тасдиқ гардидааст, 9 нафар иштирок доштанд, ки аз онҳо 6 нафарашон докторони илм аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда мебошанд. Овоз доданд: тарафдор 9, муқобил нест, бетараф нест, бюллетенҳои безътибор нест.

**Раиси Шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор**

Ғафурзода А.Д.

**Котиби илмии Шурои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент**

Рустамзода Ҷ.Ю.

11 майи соли 2023